

Reactie Beboa: VNG visie Boa in de openbare ruimte

Op 26 november jl. heeft de Vereniging van Nederlandse Gemeente (VNG) haar visie op de buitengewoon opsporingsambtenaar (Boa) in de openbare ruimte aangeboden aan Minister Opstelten van het ministerie van Veiligheid en Justitie. In dit document geeft de VNG haar visie op de wijze waarop de Boa in de openbare ruimte door gemeenten zou moeten worden ingezet.

Volgens de VNG dient er een duidelijke scheiding te zijn tussen Boa's en Politie. De Boa dient met name ingezet te worden voor de aantasting van de leefbaarheid in wijken, echter niet in relatie tot criminaliteit. Dit is een taak van de Politie. De VNG is dan ook van mening dat bewapening van Boa's niet gewenst is. Wanneer Boa's in contact komen met agressie en geweld dient de Politie als achtervang op te treden.

De VNG ziet wel mogelijkheden om de bevoegdheden van de Boa openbare ruimte uit te breiden, bijvoorbeeld met lichte verkeersovertredingen. Daarnaast kan één landelijk uniform voor Boa's in de openbare ruimte de herkenbaarheid vergroten en dient het noodzakelijkheidscriterium te verdwijnen.

De Beroepsvereniging voor buitengewoon opsporingsambtenaren (Beboa) is van mening dat het een goede zaak is dat de VNG een poging doet het beleid rondom de inzet van Boa's te uniformeren. Echter de wijze waarop de VNG die inzet wil vormgeven is voor Beboa op enkele punten niet aanvaardbaar.

Beboa zet zich in voor de professionalisering van de Boa tot een zelfstandig professional en kan zich dan ook goed vinden in de visie van de VNG om de Boa ook als zodanig naast de Politie te positioneren. De redenering dat dit tot gevolg heeft dat Boa's niet langer bewapend dienen te zijn kan zij evenwel niet volgen.

De Boa is als opsporingsambtenaar belast met het handhaven van de leefbaarheid en veiligheid op lokaal niveau. De door de VNG veronderstelde scheiding tussen leefbaarheidszaken en criminaliteit is in de praktijk niet zichtbaar. De Boa vormt de eerste lijn op straat en komt, net als de Politie, regelmatig in contact met agressie en geweld. Dit ontstaat niet alleen bij de aanpak van criminaliteit, maar juist bij de aanpak van kleine ergernissen.

Het recentelijk verschenen rapport over de beveiliging 'veilige beveiligers' onderstreept dit en schetst een vergelijkbaar beeld. Mensen die belast zijn met een taak binnen het veiligheidsdomein worden regelmatig geconfronteerd met agressie en geweld. Gezien het feit dat de Boa openbare ruimte veelvuldig in contact komt met het publiek en de maatschappelijke verwachting is dat ze 'doorpakken' bij overtredingen zal dit beeld in praktijk voor Boa's vergelijkbaar zijn, of zelfs slechter.

Doordat de Politie zich steeds meer terugtrekt uit de openbare ruimte is achtervang van de Politie zeer beperkt aanwezig. Als een Boa geconfronteerd wordt met fysiek geweld moet de Boa de mogelijkheid hebben om zich op adequate wijze te kunnen verdedigen. Wachten op Politie versterking is dan geen optie. Beboa is van mening dat bewapening uiteraard slechts mogelijk is indien de Boa daarvoor de vereiste opleiding heeft gevolgd en aan alle overige randvoorwaarden is voldaan.

De VNG pleit bovendien voor het beleggen van de operationele regie en de dagelijkse afstemming bij de Politie. Deze rol heeft de Politie echter tot op heden niet waar kunnen maken. De samenwerking tussen Boa's en Politie is in sommige regio's ronduit slecht te noemen. Met name de dubbele pet die de Politie op heeft, als ketenpartner van de Boa en als toezichthouder op de Boa, zorgt voor een scheve verhouding doordat die twee rollen niet te combineren zijn.

Beboa hecht veel waarde aan een heldere verdeling van taken en verantwoordelijkheden tussen gemeente en Politie. Dit is van groot belang voor de samenwerking tussen Boa's en de Politie en vormt tevens de basis voor de afstemming en regievoering waarbij vanzelfsprekend een belangrijke rol is weggelegd voor de Politie. Dit dient echter niet zodanig te zijn dat ook de dagelijkse aansturing van de Boa door de Politie zal worden overgenomen. Uiteindelijk is het de gemeente die gaat over de inzet van de Boa, dus ook de dagelijkse aansturing.

Daarnaast streeft de VNG weliswaar naar één uniform voor Boa's maar geeft zij tegelijkertijd gemeenten zelf de ruimte om te beslissen over de invoering van het uniform. In praktijk zal dit betekenen dat de bestaande diversiteit aan uniformen, en de daarmee samenhangende onduidelijkheid voor de burger, zal blijven bestaan als gemeenten niet voor invoering kiezen. Dat een overgangperiode gewenst is, in verband met de voor gemeente te maken kosten, is begrijpelijk, maar de beleidsvrijheid dient niet zodanig te zijn dat daardoor invoering van het uniform geen doorgang kan vinden. Laatstelijk moet Beboa constateren dat de wens van de VNG om domein 1 boa's meer bevoegdheden te geven en de wil om de opleiding niet te verzwaren niet te rijmen zijn. Binnen domein 2 gelden niet voor niets zwaardere eisen ten aanzien van de opleiding van Boa's dus het toekennen van extra bevoegdheden aan domein 1 Boa's zou gepaard moeten gaan met een passende opleiding om de bevoegdheden ook daadwerkelijk goed toe te kunnen passen.

Beboa streeft naar het stevig positioneren van de Boa in het veiligheidsdomein. Daarbij hoort dat een Boa goed opgeleid en uitgerust moet zijn om zijn functie op straat gedegen uit te kunnen voeren. Beboa zal zich dan ook komende periode hard maken voor het feit dat het beleid omtrent de inzet van de Boa daarvan een afspiegeling zal zijn.